

Utbildningsplan

Nämnden för utbildningsvetenskap
Lärarytbildning

Kompletterande pedagogisk utbildning, 90 högskolepoäng
Supplementary educational programme, 90 credits

Nivå

Grundnivå

Inrättande av program

Inrättad av Universitetsstyrelsen 2011-02-17

Fastställande av utbildningsplan

Fastställd av Nämnden för utbildningsvetenskap 2012-02-09

Utbildningsplanen gäller från och med höstterminen 2012

Förkunskaper

Grundläggande behörighet för studier på grundnivå samt särskild behörighet enligt följande:

Inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9

Ämneskunskaper i minst ett undervisningsämne i grundskolans årskurs 7–9 som motsvarar ämnesstudier med fördjupning om minst 90 högskolepoäng inklusive ett självständigt arbete om minst 15 högskolepoäng.

Inriktning mot arbete i gymnasieskolan

Ämneskunskaper i minst ett undervisningsämne i gymnasieskolan som motsvarar ämnesstudier med fördjupning om minst 120 högskolepoäng inklusive ett självständigt arbete om minst 15 högskolepoäng.

Lärosätet bestämmer vilket/vilka undervisningsämnen som avses. Ämnet får dock inte vara ett yrkesämne.

Programbeskrivning

Kompletterande pedagogisk utbildning, 90 högskolepoäng, är en utbildning för den som har fullgjorda högskolestudier inom minst ett undervisningsämne som kan ingå i ämneslärarexamen för verksamhet inom grundskolans årskurs 7-9 eller gymnasieskolan.

Ämneslärarexamen kan via kompletterande pedagogisk utbildning avläggas på grundnivå eller avancerad nivå beroende på dess omfattning.

Den studerande ska genom teoretiska och verksamhetsförlagda studier utveckla de kunskaper, färdigheter och förhållningssätt som krävs för att förverkliga grundskolans och gymnasieskolans mål och därutöver kunna medverka till utveckling av verksamheten.

Programmet innehåller kurser om 60 högskolepoäng inom den utbildningsvetenskapliga kärnan inklusive ämnesdidaktik samt 30 högskolepoäng verksamhetsförlagd utbildning.

Mål

För att uppnå ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 eller gymnasieskolan gäller de allmänna målen i 1 kap. 8–9 §§ i Högskolelagen. Därutöver gäller de krav som anges i Förordning om kompletterande pedagogisk utbildning som leder till ämneslärarexamen (SFS 2011:686) samt bilaga 2, högskoleförordningen.

Ämneslärarexamen

Omfattning

Ämneslärarexamen ges med två inriktningar, ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 samt ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan.

För examen krävs att utbildningen omfattar följande områden: ämnes- och ämnesdidaktiska studier med relevans för undervisning i något av skolväsendets ämnen för vilket det finns en fastlagd kurs- eller ämnesplan, utbildningsvetenskaplig kärna om 60 högskolepoäng och verksamhetsförlagd utbildning om 30 högskolepoäng förlagd inom relevant verksamhet och ämne.

För ämneslärarexamen som avläggs efter det att en student har gått igenom kompletterande pedagogisk utbildning gäller nedanstående krav (SFS 2011:686):

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 och som omfattar ämnesstudier i ett undervisningsämne avläggs på grundnivå och uppnås efter att studenten har uppnått kursfordringar om 180 högskolepoäng. För examen krävs att:

1. studenten har genomgått kompletterande pedagogisk utbildning,
2. kursfordringarna omfattar ämnesstudier om 90 högskolepoäng i ett undervisningsämne, och
3. studenten inom ramen för kursfordringarna har fullgjort minst ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Utöver vad som anges i första stycket och om annat inte följer av andra stycket gäller de krav som anges för ämneslärarexamen i bilaga 2 till högskoleförordningen och som inte motsvaras av kraven i första stycket.

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 och som omfattar ämnesstudier i två undervisningsämnen avläggs på grundnivå och uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 225 högskolepoäng. För examen krävs att:

1. studenten har genomgått kompletterande pedagogisk utbildning,
2. kursfordringarna omfattar ämnesstudier om 135 högskolepoäng (90 hp + 45 hp) i två undervisningsämnen, och
3. studenten inom ramen för kursfordringarna har fullgjort minst ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Ämnena svenska, samhällskunskap och musik kräver dock alltid minst 90 högskolepoäng.

Utöver vad som anges i första stycket och om annat inte följer av andra stycket gäller de krav som anges för ämneslärarexamen i bilaga 2 till högskoleförordningen och som inte motsvaras av kraven i första stycket.

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 och som omfattar ämnesstudier i tre undervisningsämnen (90 hp + 45 hp + 45 hp) eller två av undervisningsämnena svenska, samhällskunskap eller musik (90 hp + 90 hp) avläggs på

avancerad nivå. För examen krävs att studenten har gått igenom kompletterande pedagogisk utbildning.

Utöver vad som anges i första stycket och om annat inte följer av andra stycket gäller de krav som anges för ämneslärarexamen i bilaga 2 till högskoleförordningen och som inte motsvaras av kraven i första stycket.

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan

Ämneslärarexamen med inriktning gymnasieskolan och som omfattar ämnesstudier i ett undervisningsämne avläggs på grundnivå och uppnås efter att studenten har fullgjort kursfordringar om 210 högskolepoäng. För examen krävs att:

1. studenten har gått igenom kompletterande pedagogisk utbildning,
2. kursfordringarna omfattar ämnesstudier om 120 högskolepoäng i ett undervisningsämne, och
3. studenten inom ramen för kursfordringarna har fullgjort minst ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Utöver vad som anges i första stycket och om annat inte följer av andra stycket gäller de krav som anges för ämneslärarexamen i bilaga 2 till högskoleförordningen och som inte motsvaras av kraven i första stycket.

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan och som omfattar ämnesstudier i två undervisningsämnena avläggs på avancerad nivå. För examen krävs att studenten har gått igenom kompletterande pedagogisk utbildning.

Utöver vad som anges i första stycket och om annat inte följer av andra stycket gäller de krav som anges för ämneslärarexamen i bilaga 2 till högskoleförordningen och som inte motsvaras av kraven i första stycket.

Det som anges i bilaga 2 till högskoleförordningen (1993:100) om att inriktningarna ovan ges med begränsat antal ämneskombinationer gäller inte ämneslärarexamen som erhålls via kompletterande pedagogisk utbildning.

Studierna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan ska anknyta till kommande yrkesutövning och omfatta följande:

- skolväsendets historia, organisation och villkor samt skolans värdegrund, innefattande de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna,
- läroplansteori och didaktik,
- vetenskapsteori och forskningsmetodik,
- utveckling, lärande och specialpedagogik,
- sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- bedömning och betygssättning, och
- utvärdering och utvecklingsarbete.

Mål

För ämneslärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som ämneslärare i den verksamhet som utbildningen avser. Den studerande ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet.

Kunskap och förståelse

För ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i årskurs 7-9 ska studenten

- visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

För ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan ska studenten:

- visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

För ämneslärarexamen ska studenten också:

- visa sådana ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper som krävs för den verksamhet utbildningen avser och visa kännedom om vuxnas lärande,
- visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,
- visa sådan kunskap om barns och ungdomars utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för den verksamhet som utbildningen avser,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia, och
- visa fördjupad kunskap om bedömning och betygssättning.

Färdighet och förmåga

För ämneslärarexamen ska studenten:

- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
- visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik,
- visa förmåga att ta till vara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra hantera specialpedagogiska behov,
- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och att informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten utveckla färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För ämneslärarexamen ska studenten:

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot elever och deras

vårdnadshavare,

- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och

- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Självständigt arbete (examensarbete)

För ämneslärarexamen genom kompletterande pedagogisk utbildning ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort minst ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng om examen avläggs på grundnivå och ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng eller minst två sådana arbeten om vardera minst 15 högskolepoäng om examen avläggs på avancerad nivå.

Övrigt

Av examensbeviset ska det framgå vilken inriktning studenten har fullgjort och vilket eller vilka undervisningsämnen som examen omfattar.

Innehåll och struktur

Programöversikt

Programmet består av kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) inklusive ämnesdidaktik och självständigt arbete samt verksamhetsförlagd utbildning, totalt omfattande 90 högskolepoäng.

Kurser i programmet

Utbildningen omfattar följande kurser:

År 1

UVK-kurs: Skolväsendets historia, värdegrund och samhälleliga villkor för ämneslärare, 7,5 hp (G2F)

UVK-kurs: Läroplansteori och didaktik inklusive ämnesdidaktik för ämneslärare, 7,5 hp (G2F)

Verksamhetsförlagd utbildning för ämneslärare I, 7,5 hp (G2F)

UVK-kurs: Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap för ämneslärare, 7,5 hp (G2F)

UVK-kurs: Utveckling, lärande och specialpedagogik för ämneslärare, 15 hp (A1N)

Verksamhetsförlagd utbildning för ämneslärare II, 7,5 hp (G2F)

UVK-kurs: Ämnesdidaktik samt bedömning och betygsättning för ämneslärare, 7,5 hp (A1N)

År 2

Verksamhetsförlagd utbildning för ämneslärare III, 15 hp (G2F)

UVK-kurs: Självständigt arbete (ämnesdidaktiskt), 15 hp (G2E och A1E =valbart beroende på examen)

Kurserna kan komma att ges i annan ordning än ovan angivet.

Verksamhetsförlagd utbildning

Den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) omfattar 30 högskolepoäng (20 veckor) och är uppdelad på två femveckorsperioder och en tioveckorsperiod.

Verksamhetsförlagd utbildning är förlagd till relevant pedagogisk verksamhet i de ämnen som den studerande avser ta sin examen.

Under den verksamhetsförlagda utbildningen ska den studerande efter hand utveckla förståelse för och färdighet i olika moment inom lärarprofessionen, särskilt avseende på förmågan att reflektera över praktiska erfarenheter i relation till de teoretiska studierna. De studerande tränas, självständigt och tillsammans med andra, i att planera, genomföra, dokumentera, utvärdera och utveckla pedagogisk verksamhet och undervisning.

Mål och bedömningsgrunder för den verksamhetsförlagda utbildningen relateras till den utbildningsvetenskapliga kärnan, inklusive ämnesdidaktik och anpassas till programmets examensmål.

Utlandsstudier

Den studerande ges möjligheter till utlandsstudier och utlandsutbildningens sista termin. Kurserna Verksamhetsförlagd utbildning för ämneslärare III och/eller Självständigt arbete kan genomföras utomlands. De studerande erbjuds ta del av det samlade utbudet av avtal med utländska lärosäten och VFU-skolor som finns inom Linnéuniversitetet. Utlandsstudier och utlands-VFU ska planeras i samråd med programadministrationen.

Perspektiv i utbildningen

Professionsbas och professionell progression

Läraryrket har sin professionsbas i ämnesstudier, i den utbildningsvetenskapliga kärnan, samt i den verksamhetsförlagda utbildningen. Med utgångspunkt i de studerandes ämneskunskaper sker en professionell progression genom mötet med utbildningsvetenskaplig och verksamhetsförlagd utbildning. Den studerande utvecklar en förståelse för läraryrkets olika dimensioner och samtidigt en praktisk färdighet i att planera, genomföra och utvärdera undervisning. Inom studierna i den utbildningsvetenskapliga kärnan, i ämnesdidaktiken och i den verksamhetsförlagda utbildningen betonas den professionella progressionen i kursplanemål och examinationsuppgifter.

Lärarstudenter ska under sin utbildningstid utveckla god kommunikativ förmåga, inkluderande ändamålsenlig användning av informations- och kommunikationsteknik i yrkesutövningen.

Vetenskapligt förhållningssätt och progression

Utbildningen tar sin utgångspunkt i den studerandes befintliga ämneskunskaper med förankring i forskning och beprövad erfarenhet. De studerandes vetenskapliga förhållningssätt breddas och fördjupas genom studiernas nära koppling till didaktisk vetenskap och en medveten vidareutveckling av studentens kritiska förhållningssätt, analysförmåga och förmåga att kommunicera sin kunskap muntligt och skriftligt. Genom att utveckla och problematisera utbildningsvetenskapliga, praktiska och teoretiska kunskaper, förbereds den studerande för utvecklingsarbete inom yrkesområdet.

Hållbar utveckling

Hållbar utveckling ingår i lärarutbildningen som ett av de grundläggande värdegrundsperspektiven. I programmet betonas den studerandes kunskapsutveckling i hållbar utveckling utifrån ekologiska, ekonomiska och sociala perspektiv i ett globalt sammanhang.

Genus

Genusperspektivet i utbildningen innebär bland annat att studenterna ska kunna problematisera lärande och socialisation i ett livslångt perspektiv med hänsyn tagen till genus. De studerande ska utveckla färdigheter för att kunna värna jämställdhet i skolverksamheten.

Mångfald

I lärarens uppdrag ligger att stödja och utveckla alla elever i skolan. Utbildningen ska därför utveckla de studerandes förutsättningar att verka i en skola präglad av mångfald genom att de tillägnar sig kunskaper om barns och elevers olika livsvillkor relaterat till mångfaldsaspekter förutom genus även klass, etnicitet, sexualitet och religiös tillhörighet.

Internationalisering

I en alltmer globaliserad värld måste blivande lärare förberedas för att verka i en mångkulturell skola utifrån ett internationellt perspektiv. Utbildningen ska i sina delar beakta detta faktum. I innehållet berörs teman som etnicitet, interkulturalitet, demokrati och utbildning ur ett internationellt perspektiv.

Kvalitetsutveckling

Nämnden för utbildningsvetenskap har det övergripande ansvaret för kvaliteten i lärarutbildningarna, medan programråd har i uppdrag att säkra respektive programs kvalitet utifrån Linnéuniversitetets kvalitetspolicy samt nämndens kvalitetspolicy och kvalitetsmål. De studerandes deltagande i kvalitetsarbetet sker genom studeranderepresentanter i Nämnden för utbildningsvetenskap, dess underorgan och i programråd, samt via kurs-, termins-

Kvalitetsarbetet sker systematiskt i syfte att säkra och utveckla utbildningens kvalitet i form av måluppfyllelse och progression, samt dess relevans för avnämare och relation till aktuell forskning. Kursvärderingar genomförs under utbildningens gång. Resultat av kurs-, termins- och programvärderingar återkopplas till studenter, involverade lärare och programråd, samt finns tillgängliga vid lärosätet.

Examen

Efter avklarade studier som motsvarar de fordringar som finns angivna i Förordning om kompletterande pedagogisk utbildning som leder till ämneslärarexamen (SFS 2011:686), Högskoleförordningens examensordning samt i den lokala examensordningen för Linnéuniversitetet, kan den studerande ansöka om följande examen:

Ämneslärarexamen med inriktning mot årskurs 7–9

Master of Arts/Science in Secondary Education with a specialisation in teaching in grades 7–9 of the compulsory school system

Ämneslärarexamen med inriktning mot gymnasieskolan

A Master of Arts/Science in Secondary Education with a specialisation in teaching in the upper-secondary school

Examensbeviset är tvåspråkigt (svenska/engelska). Tillsammans med examensbeviset följer Diploma Supplement (engelska).

Övrigt

Övrigt

Förkunskapskrav finns för kurser inom programmet. När i programmet sådana förekommer framgår av strukturplanen i utbildningsplanen. Vilka förkunskapskraven är preciseras i respektive kursplan.

Verksamhetsförlagd utbildning

Vid underkännande av kurs i verksamhetsförlagd utbildning har den studerande rätt till endast en ny prövning.

Resor till och från den verksamhetsförlagda utbildningen kan medföra extra kostnader för den studerande.